

Bestuurlijke reactie Evaluatie

Geachte heer Levi,

Het bestuur van Regieorgaan SIA heeft met veel belangstelling kennis genomen van het rapport 'Naar een volgende fase', dat op 15 februari 2023 aan u is aangeboden. Het rapport straalt veel waardering uit voor de kwaliteit en de groei van het praktijkgericht onderzoek in de afgelopen jaren, benoemt de belangrijke rol van SIA hierbij en ondersteunt de strategische stappen die SIA in de komende jaren wil nemen, in het bijzonder de keuze om daarbij tot structurele inbedding binnen NWO te komen.

De evaluatie 'Naar een volgende fase' is de derde en laatste evaluatie die onder het huidige convenant van NRPO SIA 2013-2023 wordt uitgevoerd. De commissie onder leiding van de heer van der Vlist is gevraagd te kijken naar:

- 1) de realisatie van de doelstellingen van Regieorgaan SIA in de afgelopen periode, met name sinds de laatste evaluatie in 2020;
- 2) aan welke condities en voorwaarden verdere inbedding van SIA binnen NWO na afloop van het huidige convenant moet voldoen. De commissie is ook gevraagd om met aanbevelingen te komen voor de volgende stap.

De aanbevelingen van de commissie ondersteunen de doorontwikkeling van SIA en de ambities zoals geformuleerd in de strategie 'Investeren in Impact' voor de periode 2023-2026. We zijn verheugd dat de commissie de belangrijke rol ziet die SIA de afgelopen tien jaar heeft gespeeld in het integreren van het praktijkgericht onderzoek in het kennisbestel.

Hieronder volgt een korte reactie van het bestuur van SIA op de geformuleerde aanbevelingen van de commissie van der Vlist.

→ *De commissie beveelt aan om volhardend door te werken aan de uitwerking van de kernaanbevelingen van de evaluatiecommissie 2020.*

De commissie geeft aan dat de periode tussen de vorige evaluatie en het moment van analyse te kort is om de effecten van de opvolging van de aanbevelingen te kunnen overzien. Daarnaast heeft de commissie van der Vlist alleen op hoofdlijnen gekeken. De vorige evaluatie was diepgaand en het SIA bureau is met de aanbevelingen aan de slag gegaan. Het bestuur van SIA blijft inzetten op het verder uitwerken van de bevindingen uit 2020.

→ *Wat betreft het thematische onderzoek beveelt de commissie aan om helder aan te geven welke thema's de komende jaren prioriteit hebben en dat periodiek te herijken in*

samenwerking met andere relevante stakeholders. Houd daarbij een gezonde balans tussen thematisch en ongebonden onderzoek vast.

- *Zoek actief het netwerk bij departementen op, die rond de grote maatschappelijke thema's opdrachten en middelen hebben voor praktijkgericht onderzoek. Beïnvloed op deze wijze aan de voorkant de programmatische ontwikkeling.*

Het bestuur omarmt deze twee aanbevelingen die de ambities van de strategie 'Investeren in Impact' ondersteunen. We zetten in op de rol van hogescholen bij de regionale, landelijke en Europese innovatieagenda's. We zoeken naar kansen om onderzoekers van hogescholen en hun regionale netwerken van bedrijven, organisaties en instellingen te betrekken bij thematische programmering, en ontwikkelen onderzoeksprogramma's in co-creatie met de departementen. Tegelijkertijd zet het bestuur in op voldoende ruimte voor het ongebonden onderzoek, maar altijd in verbinding met de beroepspraktijk.

- *De commissie beveelt aan om verder te investeren in goede uitleg van het beoordelingsproces.*

Het bestuur neemt dit signaal ter harte. Wij werken continu aan het verbeteren van het instrumentarium en gaat regelmatig het gesprek daarover aan met de hogescholen. SIA draagt zorg voor het borgen van een tweede geldstroom naar de hogescholen. Via de instrumenten RAAK, KIEM en SPRONG bedient SIA de sector met zowel competitieve regelingen, als ook het opbouwen van onderzoekinfrastructuur in hogescholen en het verstevigen van thematische samenwerking.

Daarnaast neemt SIA in toenemende mate de rol van *critical friend* in met betrekking tot het onderzoeksbeleid, zowel op sectorniveau als, desgevraagd, voor de afzonderlijke instellingen. In de nieuwe convenantperiode zal SIA zich als bewezen *critical friend* blijven inzetten voor structuurversterking van het praktijkgericht onderzoek in hogescholen. Dit krijgt zijn vertaling in de rol van SIA bij het de ontwikkeling van de Professional Doctorate, de tussenevaluatie van SPRONG-projecten en het bijdragen aan de verdere professionalisering van medewerkers van hogescholen. De intentie van SIA om samen met de Vereniging Hogescholen en de Vereniging van Lectoren een instituut voor kennisbundeling en kennisdeling te ontwikkelen, past in deze lijn. .

Het bestuur heeft oog voor het verloop van medewerkers in het bureau, bij de hogescholen en in de sector, en erkent het belang van leren en ontwikkelen zowel in dienstverlening als voor de interne organisatie.

- *De commissie beveelt aan dat SIA een activerende, stimulerende en faciliterende rol speelt bij de ontwikkeling van practoraten en daarmee van de verbreding van de gehele kennisketen.*

De ontwikkelingen bij mbo-instellingen op het vlak van onderzoek vragen op vanzelfsprekende wijze om samenwerking met hogescholen in de regio. In overleg met de MBO Raad en de Vereniging Hogescholen zal SIA de komende jaren zijn kennis, ervaring en instrumenten inzetten voor het mbo, vooralsnog in de vorm van een pilot.

In samenhang met de pilot zal het bestuur aan de Adviesraad van SIA verzoeken een advies uit te brengen over de rol die SIA kan spelen richting het mbo. Het versterken van onderzoek van hogescholen en de inbedding van het praktijkgericht onderzoek in het kennisbestel blijft voor SIA de primaire rol.

De commissie heeft veel aandacht voor de impact van onderzoek. Dit is in het beleid van SIA een centraal begrip, ook vanuit de strategie 'Investeren in Impact'. Met het impactkader, ontwikkeld na de evaluatie van 2020, willen we de resultaten van door SIA gefaciliteerd onderzoek zichtbaar maken. Het lopende project 'Beelden van effectiviteit' dat voortborduurde op het impactkader moet leiden tot een integrale werkwijze rondom alle activiteiten van SIA.

SIA en het praktijkgericht onderzoek hebben een vaste plaats gekregen binnen NWO. "Ondanks de goede ontwikkeling", zo stelt de commissie echter, "is het verschil tussen hogescholen en universiteiten als het om de positie van onderzoek en de beschikbare middelen gaat nog steeds groot." De integratie in het kennisecosysteem en binnen NWO is werk in uitvoering. Ook hierop zijn een aantal aanbevelingen geformuleerd. De commissie beveelt aan deze in 2025/2026 te evalueren. De volgende evaluatie van NWO in 2025 is voor SIA de eerst volgende toetssteen om inzicht te verwerven in de voortgang van de inbedding van SIA in NWO. Het bestuur van SIA is voornemens om in dezelfde periode ook een nieuwe evaluatie van het SIA beleid te doen uitvoeren.

→ *Zet niet alleen in op een dieptestrategie, maar ook op een breedtestrategie. Zo worden niet alleen hogescholen beloond die hebben geïnvesteerd in een kwalitatief goede infrastructuur, maar worden ook hogescholen die achterblijven gestimuleerd om hun onderzoeksinfrastructuur te versterken.*

Het rapport sluit goed aan bij de wens van SIA om enerzijds te investeren in kwalitatief hoogwaardig onderzoek aan hogescholen en anderzijds ook structureel bij te dragen aan de infrastructuur voor onderzoek. Te constateren valt echter dat het verschil tussen de hogescholen in de competitieve regelingen toeneemt. Dit ondanks de stimulerende activiteiten van SIA. Er is een duidelijk aanwijsbare groep ontstaan van koplopers onder de hogescholen. SIA acht het zijn primaire taak voor onderzoekers bij alle hogescholen gelijke kansen te borgen op basis van een transparant kwaliteitskader. De primaire verantwoordelijkheid om te investeren in en te sturen op het onderzoek ligt bij het bestuur van de hogeschool.

→ *Geef de budgettaire structurele groeiambitie vorm door in samenspraak met alle stakeholders een duurzaam tijdspad af te spreken dat gelijke tred houdt met de verdere opbouw van de kennisinfrastructuur bij hogescholen.*

Op de eerste plaats is SIA voornemens met de Vereniging Hogescholen en het ministerie van OCW het overleg te starten om vanuit een gezamenlijk stip op de horizon een routekaart op te stellen voor de geleidelijke groei van het budget van praktijkgericht onderzoek en de verdeling tussen eerste en tweede geldstroom. Verder is SIA voornemens om samen met de Vereniging Hogescholen en de andere convenantpartners in de komende strategieperiode een plan te ontwikkelen voor de fysieke en digitale onderzoeksinfrastructuur voor praktijkgericht onderzoek.

De commissie heeft ook een aantal concrete aanbevelingen voor het convenant gedaan. Het bestuur neemt onderstaande aanbevelingen mee bij de totstandkoming van het nieuwe convenant.

- *Voeg een convenantsdoelstelling toe waarbij SIA ook de ontwikkeling van een kennisinfrastructuur bij het mbo, stimuleert, om te werken aan de versterking van de gehele kennisketen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan het ontwikkelen van practoraten, calls of gecombineerde programma's.*
- *Beschrijf in het nieuwe convenant de ambitie om tot inbedding van praktijkgericht onderzoek bij NWO te komen, waarbij de uit te werken randvoorwaarden worden benoemd.*

Wat betreft de structurele inbedding van SIA en het praktijkgericht onderzoek binnen NWO zegt de commissie het volgende.

- *De commissie beveelt wetswijziging aan met een tekstverruiming die naast hbo ook ruimte biedt aan de ontwikkeling van practoraten en onderzoek in het mbo.*
Het bestuur is de commissie erkentelijk dat zij de noodzaak voor wetswijziging in de NWO-wet ziet. Het bestuur van SIA wil zich samen met de Raad van Bestuur de komende jaren inspannen om wetswijziging tot stand te brengen, waarbij het initiatief uiteraard bij het overleg van het ministerie van OCW met het parlement ligt.
- *De commissie beveelt aan dat praktijkgericht onderzoek voorsnog als zelfstandig domein in het bestuur van NWO een plek krijgt.*
De commissie onderschrijft de te nemen stappen zoals geformuleerd in de interne notitie 'Toekomstperspectief inbedding SIA-NWO' (april 2022). "Verdere inbedding vraagt volgens de commissie om een zorgvuldig proces, waarbij SIA en NWO samen stapsgewijs de inbedding uitwerken en invullen." Het bestuur neemt samen met de Raad van Bestuur het initiatief tot een werkgroep die de inbedding verder gaan verkennen en uitwerken. Het nieuwe convenant 2023-2033 garandeert de herkenbare en eigenstandige positie van SIA en het praktijkgerichte onderzoek in de komende periode.

Wij zijn de commissie zeer erkentelijk voor het door haar verrichte werk en voor het advies.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van Regieorgaan SIA,

Huib de Jong,

waarnemend voorzitter Regieorgaan SIA